

سازمان ملی پرورش استعدادهای درخشان و دانش پژوهان جوان
مرکز آموزش استعدادهای درخشان ماندگار شهید بهشتی تنکابن

سوالات آزمون کتبی (تشریحی) پایانی نوبت دوم (خرداد) ۱۴۰۲

سوالات درس : فارسی پایه : هشتم نام دبیر : محمدی مدت پاسخگویی : ۶۰ دقیقه تعداد صفحات : ۲ نام و نام خانوادگی :

((با یاد خدا دل ها آرام می گیرد))		
بارم	شرح سوال	ردیف
		الف) معنی و مفهوم شعر و نثر:
۰/۲۵	۱ ابیات و عبارات زیر را به نثر ساده و روان معنی کنید.	
۰/۲۵	الف) تاج عزت به سرم بنهادی	
۰/۵	ب) از گفته‌ی او مپیچ سر را	
۰/۵	ج) پسران تو مردان نیایش و شمشیرند	
۰/۵	د) بشر ماورای جلالش نیافت	
۰/۵	ه) شیر حقم نیستم شیر هوا	
۰/۵	و) تشنه لب کشته شود در لب شط از چه گناه آن که سیراب کند در لب کوثر تشنه	
		ب) معنی واژه:
۱	۲ معنی واژه‌های مشخص شده را بنویسید.	
	الف) گفتا تو خود حجابی ور نه رخم عیان است.	
	ب) در کارها تعلل روا مدارید.	
	ج) ابراز هجر که می‌گرید بدین سان زار زار.	
	د) و لکن تو به زنهار به من دادی.	
		ج) درک متن:
۰/۲۵	۳ ج-۱- منظور از مصراع «مرا بنما به سوی خویش راهی» چیست؟	
۰/۲۵	ج-۲- بیت زیر آدمی را به انجام چه کاری توصیه می‌کند؟ ده روزه مهر گردون افسانه است و افسون // نیکی به جای یاران فرصت شمار یارا	
۰/۵	ج-۳- منظور از مصراع «زاغ را دیده بر او مانده شگفت» چیست؟	
۰/۵	ج-۴- بیت زیر به چه نکته‌ای تأکید دارد؟ پشیمانی آرد دلت را شتاب // ز راه خرد هیچ‌گونه متاب	
۰/۵	ج-۵- منظور از واژه‌های مشخص شده چیست؟ الف) صبح صادق قدرت کاذب شکست. ب) بارها گفت که بر چرخ ائیر // بادها راست فراوان تأثیر	
۰/۵	ج-۶- پیام بیت زیر چیست؟ نام نیکو گر بماند ز آدمی // به کزو ماند سرای زرنگار	
	ادامه‌ی سوالات در صفحه‌ی بعد	

بارم	شرح سوال	ردیف
	<p>(د) دانش‌های زبانی:</p> <p>د-۱- بن مضارع فعل جمله‌ی زیر را بنویسید. در اطراف گردنش گویا چادری سیاه با رنگ سبز تندی در هم آمیخته است.</p> <p>د-۲- مفرد واژه‌ی « مفاهیم» با هر دو نشانه‌ی جمع فارسی (ها-ان) جمع بسته می‌شود. ص ☐ غ ☐</p> <p>د-۳- یک گروه اسمی با وابسته‌ی پیشین صفت اشاره بیابید و هسته‌ی آنرا مشخص کنید. هر دانش‌آموز می‌گفت این حرکتی شکوهمند است که همان گروه در ذهن آن‌ها ایجاد کرده است. گروه اسمی ()</p> <p>د-۴- نقش دستوری کلماتی را که زیرشان خط کشیده شده است بنویسید. الف) آل احمد همه عطشان ز بزرگ و کوچک ب) گر هنری داری و هفتاد عیب دوست نبیند به جز آن یک هنر</p>	۴
	<p>(ه) دانش‌های ادبی:</p> <p>ه-۱- لیلی و مجنون از معروف‌ترین نمونه‌های ادبیات تعلیمی است. ص ☐ غ ☐</p> <p>ه-۲- در بیت زیر کدام آرایه‌ی ادبی وجود ندارد؟ با لب خشک و دل سوخته و دیده‌ی تر غرقه‌ی بحر بلا بود در آن بر تشنه ۱) تشبیه ۲) تضاد ۳) تشخیص ۴) جناس</p> <p>ه-۳- با توجه به ابیات زیر به سؤالات پاسخ دهید. یکی را به سر بر نهد تاج بخت یکی را به خاک اندر آرد ز تخت گلستان کند آتش بر خلیل گروهی بر آتش برد ز آب نیل الف) شعر در چه قالبی سروده شده است؟ ب) در مصراع اول بیت اول، مشبه و مشبه‌به را مشخص کنید.</p> <p>ه-۴- یک آرایه‌ی ادبی برای بیت زیر بنویسید. برد عباس جوان ره چو سوی آب فرات ماند بر یاد حسین تا صف محشر تشنه</p>	۵
	<p>(و) تاریخ ادبیات:</p>	
	<p>و-۱- «فرهاد و شیرین» اثر وحشی بافقی است. ص ☐ غ ☐</p> <p>و-۲- نوشته‌ی لرد آویبوری و ترجمه‌ی ابوالقاسم پاینده است که در هفده فصل نگاه‌شده شده است.</p> <p>و-۳- یک اثر از شاعر و نویسنده‌ی زیر بنویسید. الف) سنایی () ب) محمد حبله رودی ()</p>	۶
	<p>موفق باشید- محمدی</p>	

سوالات آزمون کتبی (تشریحی) پایانی نوبت دوم (خرداد) ۱۴۰۲

تاریخ امتحان : ۱۴۰۲/۳/۱۰

پایه : هفتم

سوالات درس : فارسی

تعداد صفحات : ۲

مدت پاسخگویی : ۶۰ دقیقه

نام دبیر : محمدی

نام و نام خانوادگی :

((با یاد خدا دل ها آرام می گیرد))

ردیف	شرح سوال	بارم
	الف) معنی و مفهوم شعر و اثر:	
۱	<p>ایات و عبارات زیر را به نثر ساده و روان معنی کنید.</p> <p>الف) به معنی شمع جانم بر فروزان جان من را که همچون شمع است ، با معنی و حقایق (یا حقیقتاً) روشن کن</p> <p>ب) روانی ده که دیدار تو جوید روح و شخصیت من بن بره که به دنبال چهره تو باشد</p> <p>ج) حرم دل او را آرام می کرد و مدرسه اندیشه اش را حرم آرامش روان به او مدرسه اندیشه</p> <p>د) تو را خوانم به هر رازی که خوانم در هر جایان ، به دنبال تو هستم و شورا صدایم</p> <p>ه) صد هزاران دام و دانه است ای خدا ما چو مرغان حریصی بی نوا ، ای خدا ، تم های خردانه وجود دارد ما همچون مرغان زیاد خوار ناما ، به دنبال آن در دام مانسیم</p> <p>ب) معنی واژه:</p>	۰/۱۵ ۰/۱۵ ۰/۱۵ ۰/۱۵ ۰/۱۵
۲	<p>معنی واژه های مشخص شده را بنویسید.</p> <p>الف) آدم آهنی با ساده دلی نجوا کرد . به آرامی سخن گفتن (ب) از دی که گذشت هیچ از او یاد مکن هرگز</p> <p>ج) توفیق ده تا در دین استوار شویم . موانعت الهی (د) آمده مجموع در ظلال محمدیان وسایطی</p> <p>ج) درک متن:</p>	۱
۳	<p>ج-۱- مفهوم مصراع «دلَم در آتش غفلت مسوزان» چیست؟ عقلت چون آتش ، دل من مادر این آتش ، به نوبی رهکن</p> <p>ج-۲- با توجه به بیت زیر بهترین چیز در دنیا از نظر شاعر چیست؟ راز دنیا ز سنجاق با خدا</p> <p>«بهر از هر چه هست در دنیا با خدا راز گفتنت امروز» راز دنیا ز سنجاق با خدا</p> <p>ج-۳- مفهوم کنایی «دست راستش بر سر من» چیست؟ هدایت ، لطف و ترقم کنی را خواستن</p> <p>ج-۴- مفهوم بیت زیر را بنویسید؟ کوبان فردت ل من نه اند به تکریم به مسیری بود</p> <p>به تنها نداند شدن طفل خرد که نتواند او راه نادیده برد چرا که راه ندیده نمی تواند سخن بگویند</p> <p>ج-۵- پیام بیت زیر چیست؟ آزاد زبانی ، تعلق و در ابدی بلا</p> <p>این زندگی حلال کسانی که همچو سرو آزاد زیست کرده و آزاد می روند</p> <p>ج-۶- منظور از واژه های مشخص شده چیست؟ روزگار ، پیام ، زمان</p> <p>الف) ملول از هم رها بودن طریق کاردانی نیست بکش دشواری منزل به یاد عهد آسانی</p> <p>ب) ایران در پرتو گرایش به اسلام مشعل دار یک تمدن شکوهمند شد. سوا ، رهبر ، راهنما</p> <p>ج) اگر چشم داری به دیگر سرای به نزد نبی و وصی گیر جای صیت شده ، نفس شده ، علم رخ</p>	۰/۱۲۵ ۰/۱۲۵ ۰/۱۲۵ ۰/۱۵ ۰/۱۵ ۰/۱۷۵
	ادامه ی سوالات در صفحه ی بعد	۱

بارم	شرح سوال	نوع سوال										
	(د) دانش‌های زبانی:											
۰/۲۵	د-۱- فعل «می‌پندارد» را به آینده تبدیل کنید. <i>خواهد پنداشت</i>	۴										
۰/۲۵	د-۲- برابر نهاد واژه‌ی «سنسور» چیست؟ <i>حسگر</i>											
۰/۲۵	د-۳- دو فعل «می‌نوشتید و می‌شنید» از نظر شخص و شمار یکسان هستند. ☐ ص ☒ غ											
۰/۲۵	د-۴- دو واژه‌ی «تخته و نمادین» از نظر ساختمان غیرساده نیستند. ☐ ص ☒ غ											
۰/۱۵	د-۵- نقش دستوری واژه‌های مشخص شده را بنویسید. الف) <i>خاطری</i> را سبب تسکین است. ب) (زبانی ده که اسرار تو گوید) <i>مفعول</i> (را)											
	(ه) دانش‌های ادبی:											
	۵ با توجه به ابیات زیر به سؤالات پاسخ دهید. چو خواهی که یابی زهر بد را / سر اندر نیاری به دام بلا به گفتار پیغمبرت راه جوی / دل از تیرگی‌ها بدین آب شوی											
۰/۲۵	ه-۱- ابیات فوق در چه قالبی سروده شده‌اند؟ <i>مشوئی</i> / <i>رها بلا / جوی / شوی</i> <i>مشوئی</i>											
۰/۱۵	ه-۲- در مصراع دوم بیت اول مشبه و مشبه به را مشخص کنید. <i>بلا به دام تیرگی است</i>											
۰/۲۵	ه-۳- در هر یک از موارد ذکر شده در ستون «الف» کدام یک از موارد ستون «ب» به کار رفته است؟ (یک مورد در ستون «ب» اضافی است)											
	<table border="0"> <tr> <td style="text-align: center;">((الف))</td> <td style="text-align: center;">((ب))</td> </tr> <tr> <td>هیچ‌وم فتنه‌های آسمانی / مرا آموخت علم زندگانی</td> <td>تضاد</td> </tr> <tr> <td>حقایق اسلامی را با جامه‌ی زیبای شعر و نثر فارسی آرایش داده‌اند</td> <td>تشبیه</td> </tr> <tr> <td>خداوندا به حق نیک‌مردان / که احوال بدم را نیک گردان</td> <td>سجع</td> </tr> <tr> <td></td> <td>تشخیص</td> </tr> </table>	((الف))	((ب))	هیچ‌وم فتنه‌های آسمانی / مرا آموخت علم زندگانی	تضاد	حقایق اسلامی را با جامه‌ی زیبای شعر و نثر فارسی آرایش داده‌اند	تشبیه	خداوندا به حق نیک‌مردان / که احوال بدم را نیک گردان	سجع		تشخیص	
((الف))	((ب))											
هیچ‌وم فتنه‌های آسمانی / مرا آموخت علم زندگانی	تضاد											
حقایق اسلامی را با جامه‌ی زیبای شعر و نثر فارسی آرایش داده‌اند	تشبیه											
خداوندا به حق نیک‌مردان / که احوال بدم را نیک گردان	سجع											
	تشخیص											
	(و) تاریخ ادبیات:											
۰/۲۵	و-۱- «دوشنبه‌های آبی ماه» اثر طاهره اابد است. ☐ ص ☒ غ	۶										
۰/۲۵	و-۲- بوستان سعدی علاوه بر دیباچه هشت باب دارد. ☐ ص ☒ غ											
۰/۱۵	و-۳- پدیدآورندگان آثار زیر را بنویسید. الف) تماشاگه راز (<i>مرتضی مطهری</i>) ب) تذکرة الاولیا (<i>عطار نیشابوری</i>)											

دو بیت
محمیت بختی
همچو شمشیر
بیه فتور نماند
رضا درین